I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2022/562 RENDELETE

(2022. április 6.)

az 1303/2013/EU és a 223/2014/EU rendeletnek az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépés (CARE) tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 175. cikke harmadik bekezdésére és 177. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2022. március 23-i véleményére ([1]),

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ([2]),

mivel:

(1) Az Oroszországi Föderáció által a közelmúltban Ukrajna ellen elkövetett katonai agresszió és a folyamatban lévő fegyveres konfliktus alapvetően megváltoztatta a biztonsági helyzetet Európában. Az említett katonai agresszió eredményeként az Unió és különösen annak keleti régiói személyek jelentős beáramlásával szembesülnek. Ez további kihívást jelent egy olyan időszakban, amikor a tagállamok gazdaságai még a Covid19-világjárvány hatásaiból vannak felépülőben.

(2) A tagállamok már most is beruházások széles körét finanszírozhatják kohéziós politikai programjaik alapján a migrációs kihívások kezelése érdekében az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) keretében, többek között a kohéziós célú és az európai területeknek nyújtott helyreállítási támogatásként (a továbbiakban: REACT-EU) rendelkezésre bocsátott többletforrások keretében, hogy segítséget nyújtsanak a Covid19-világjárvány és annak társadalmi következményei okozta válság elhárításának előmozdításához, valamint a gazdaság zöld, digitális és reziliens helyreállításának előkészítéséhez. Az intézkedések kiterjedhetnek a társadalmi befogadás, az egészségügy, az oktatás, a foglalkoztatás, a lakhatás és a gyermekgondozás területén végrehajtott beruházásokra – többek között az infrastrukturális beruházások révén –, a hátrányos helyzetű városi területek megújítására, a migránsok térbeli és oktatási elszigeteltségének csökkentését célzó intézkedésekre és a vállalkozásindításokra. A tagállamok a programjaikon belül fennmaradó erőforrásokat átirányíthatják az ilyen migrációs kihívások kezelésére. Emellett a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (a továbbiakban: FEAD) felhasználható arra, hogy az Oroszországi Föderáció katonai agressziója által érintett személyek – ideértve a harmadik országbeli állampolgárokat is – számára élelmezést és alapvető anyagi segítséget nyújtsanak.

([1]) 2022. március 23-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

([2]) Az Európai Parlament 2022. március 24-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2022. április 4-i határozata.

(3) Míg a REACT-EU keretében rendelkezésre bocsátott többletforrások esetében már most is szerepel több rugalmassági mechanizmus a végrehajtási rendelkezéseikben, szükséges a 2014–2020-as többéves pénzügyi keretből nyújtott ERFA-, ESZA- és FEAD-források felhasználását is rugalmasabbá tenni. Tekintettel az Oroszországi Föderáció által Ukrajna ellen elkövetett katonai agresszió eredményezte migrációs kihívások kezelésének sürgősségére, az említett kihívásokat kezelő műveletek kiadásai az említett katonai agresszió kezdetének időpontjától elszámolhatók. Továbbá azon rugalmasságot, ahogyan az ERFA és az ESZA felhasználható, növelni kell az ilyen műveletek esetében, hogy a programok keretében rendelkezésre álló finanszírozást gyorsan fel lehessen használni, feltéve, hogy az érintett művelet összhangban van a szükség esetén módosított operatív programmal. Az említett rugalmasság ki kell, hogy egészítse a műveletek kiegészítő finanszírozására már biztosított lehetőségeket. Egyszerűsített jelentéstételi szabályokat is be kell vezetni az említett műveletek résztvevőire vonatkozó adatok tekintetében.

(4) Annak biztosítása érdekében, hogy az érintett személyek késedelem nélkül részesülhessenek a FEAD keretében nyújtott támogatásban, helyénvaló megengedni a tagállamoknak, hogy módosítsák a FEAD által támogatott operatív programok bizonyos elemeit anélkül, hogy az bizottsági határozat elfogadását igényelné.

(5) A kohéziós politika keretében nyújtott támogatásnak különösen a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap keretében finanszírozott intézkedéseket kell kiegészítenie a rendelkezésre álló finanszírozás hatásának maximalizálása érdekében.

(6) A tagállamokat példátlan módon érintették a Covid19-világjárvány következményei. Az említett világjárvány átfogó hatása nagyon nagy nyomás alá helyezte a tagállamok költségvetéseit az egészségügyi ellátási rendszereikben és a gazdaságuk más ágazataiban szükségessé vált közberuházások hirtelen és jelentős megnövekedése miatt. Ez azzal a kockázattal is járt, hogy a leginkább rászoruló személyeknek nyújtott támogatás megszakadhat. Ez olyan rendkívüli helyzetet teremtett, amelyet egyedi intézkedésekkel kellett kezelni.

(7) A Covid19-járvány hatásaira való reagálás érdekében az (EU) 2020/460 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) módosította az 1301/2013/EU ([4]) és az 1303/2013/EU ([5]) európai parlamenti és tanácsi rendeletet annak érdekében, hogy nagyobb rugalmasságot engedjen az ERFA-ból, az ESZA-ból és a Kohéziós Alapból (a továbbiakban: az alapok), valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból támogatott programok végrehajtása során. Mivel azonban az említett válságnak az uniós gazdaságokra és társadalmakra gyakorolt súlyos negatív hatásai rosszabodtak, az (EU) 2020/558 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([6]) ismét módosította a két rendeletet.

Emellett a Covid19-válság leginkább rászoruló személyekre gyakorolt hatására való reagálás érdekében az (EU) 2020/559 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([7]) módosította a 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([8]), hogy a Covid19-járvány kezelése céljából egyedi intézkedéseket vezessen be a FEAD-ra vonatkozóan. Annak érdekében, hogy a tagállamok a példátlan válságra adandó szükséges válaszra összpontosíthassanak, az említett módosítások további rendkívüli rugalmasságot biztosítottak azáltal, hogy bővítették az alapokból

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/460 rendelete (2020. március 30.) az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU és az 508/2014/EU rendeletnek a COVID-19 járványra adott válaszként a tagállamok egészségügyi rendszereibe és gazdaságuk más ágazataiba történő beruházások mozgósítását célzó különös intézkedések tekintetében történő módosításáról (A koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés) (HL L 99., 2020.3.31., 5. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe" célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 289. o.).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/558 rendelete (2020. április 23.) az 1301/2013/EU és az 1303/2013/EU rendeletnek az európai strukturális és beruházási alapok Covid19-járványra adott válaszlépésekre történő felhasználásához kivételes rugalmasságot biztosító egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 130., 2020.4.24., 1. o.).

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/559 rendelete (2020. április 23.) a 223/2014/EU rendeletnek a COVID-19-járvány kezelése érdekében bevezetendő egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 130., 2020.4.24., 7. o.).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 223/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapról (HL L 72., 2014.3.12., 1. o.).

származó, fel nem használt támogatások igénybevételének lehetőségét, és egyszerűsítették a programok végrehajtásával kapcsolatos eljárási követelményeket az említett válságra való gyors válasz szükségességének kezelése érdekében. Az 1303/2013/EU rendelet későbbi módosítása, amelyet az (EU) 2020/2221 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([9]) vezetett be, REACT-EU-ként jelentős többletforrásokat bocsátott rendelkezésre, hogy segítséget nyújtson a Covid19-világjárvánnyal és annak társadalmi következményeivel összefüggésben a válság elhárításának előmozdításához, valamint a gazdaság zöld, digitális és reziliens helyreállításának előkészítéséhez.

Ugyanezen csomag részeként a 223/2014/EU rendeletet az (EU) 2021/177 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([10]) is módosította annak érdekében, hogy a FEAD végrehajtásával összefüggésben lehetővé tegye az említett többletforrások tagállamok általi mozgósítását a leginkább rászorulók számára.

(8) Miközben a 2014–2020-as programozási időszak tekintetében biztosított rugalmassági mechanizmusok és többletforrások segítették a tagállamokat a válságelhárítási és a helyreállítási erőfeszítéseikben, az új koronavírus-variánsok, különösen az omikron variáns megjelenése, valamint 2021 utolsó negyedévében a korlátozások széles körű szigorítása továbbra is súlyos negatív hatásokkal járt a tagállamok gazdaságára és társadalmára nézve, és akadályozta a kohéziós politikai programok és a FEAD által támogatott programok rendes végrehajtását. Az Oroszországi Föderáció által elkövetett közelmúltbeli katonai agresszió és az abból eredő migrációs hullámok az említett hatásokat tovább súlyosbították, és azzal a kockázattal járnak, hogy még inkább aláássák az Unió gazdaságának helyreállítását. Az (EU) 2020/558 rendeletben biztosított lehetőséggel összhangban szükséges ezért rendelkezni az említett rendelettel bevezetett intézkedések egyikének rendkívüli meghosszabbításáról, nevezetesen annak lehetőségéről, hogy a 2020–2021-es számviteli évre vonatkozó 100 %-os társfinanszírozási arányt a következő számviteli évre is alkalmazzák.

(9) Az állami költségvetésekre nehezedő, a válsághelyzetre való reagálás szükségességéből fakadó teher enyhítése, a programvégrehajtás felgyorsítása és a régiók talpra állításához szükséges beruházások lehetővé tétele céljából ezért a tagállamok számára rendkívüli lehetőséget kell biztosítani arra, hogy 100 %-os társfinanszírozási arányt alkalmazzanak valamely, az ERFA, az ESZA, a Kohéziós Alap vagy a FEAD által támogatott programban a 2021–2022-es számviteli évre vonatkozóan is.

(10) A többéves pénzügyi keret 2022-re és 2023-ra vonatkozó kifizetési felső határainak betartása érdekében az említett évekre felső összeghatárt kell megállapítani az ERFA, a Kohéziós Alap vagy az ESZA keretében a 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazásából eredő kifizetések tekintetében. Azon kifizetéseket, amelyeket az említett felső összeghatárok alkalmazása eredményeként nem lehet teljesíteni, a Bizottságnak a finanszírozás rendelkezésre állásának függvényében a lehető legkorábbi alkalommal ki kell fizetnie, akár az elszámolások elfogadásával, akár a későbbi kifizetéseken keresztül. Az ilyen halasztott kifizetések nem befolyásolhatják az elszámolások elfogadását, vagy járhatnak bármely más hatással.

(11) Figyelembe véve, hogy a 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazása nem fogja lényegesen befolyásolni maguknak az operatív programoknak a tartalmát, helyénvaló lehetővé tenni a gyors végrehajtását, anélkül, hogy szükség volna az operatív program pénzügyi táblázatainak tagállamok általi módosítását jóváhagyó bizottsági határozatra. A tagállamnak mindazonáltal a számviteli évre vonatkozó utolsó kifizetési kérelem benyújtása előtt meg kell küldenie a felülvizsgált pénzügyi táblázatokat. Az ebből eredő potenciális módosítások, beleértve a mutatók értékeinek módosítását is, a számviteli év végét követően egy későbbi programmódosítás részeként végezhetők el.

(12) mivel e rendelet célját – nevezetesen az alapokból nyújtott támogatás terén a rugalmassági intézkedések bevezetését – a tagállamok egyedül nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a javasolt intézkedés terjedelme és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2221 rendelete (2020. december 23.) az 1303/2013/EU rendeletnek a Covid19-világjárvány és társadalmi következményei okozta válság elhárításának előmozdítását és a zöld, digitális és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítését támogató kiegészítő források és az azokkal kapcsolatos végrehajtási rendelkezések tekintetében történő módosításáról (REACT-EU) (HL L 437., 2020.12.28., 30. o.).

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/177 rendelete (2021. február 10.) a 223/2014/EU rendeletnek a Covid19 kitörésével összefüggő válság kezelése érdekében bevezetendő egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 53., 2021.2.16., 1. o.).

(13) Az 1303/2013/EU és a 223/2014/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(14) Tekintettel az Oroszországi Föderáció által elkövetett közelmúltbeli katonai agresszió eredményezte migrációs kihívások kezelésének sürgősségére és a Covid19-világjárványból fakódó folytatódó népegészségügyi válságra, helyénvalónak tekinthető kivételt biztosítani a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az EUSZ-hez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében említett nyolchetes időszak alól.

(15) Tekintettel annak lehetővé tételének szükségességére, hogy a tagállamok időben módosítsák programjaikat ahhoz, hogy kihasználhassák a 2021–2022-es számviteli évre vonatkozó 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazásának előnyeit, e rendeletnek sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1303/2013/EU rendelet módosítása

Az 1303/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A 25a. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A 60. cikk (1) bekezdésétől és a 120. cikk (3) bekezdésének első és negyedik albekezdésétől eltérve, 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazható a 2021. július 1-jén kezdődő és 2022. június 30-án végződő számviteli év során benyújtott kifizetési kérelmekben bejelentett kiadásokra az ERFA, az ESZA vagy a Kohéziós Alap által támogatott programon belüli egy vagy több prioritási tengely tekintetében.

A 30. cikk (1) és (2) bekezdésétől és a 96. cikk (10) bekezdésétől eltérve, a 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazásához nem szükséges a program módosítását jóváhagyó bizottsági határozat. A tagállam a monitoring-bizottság jóváhagyását követően megküldi a Bizottságnak a felülvizsgált pénzügyi táblázatokat. A 100 %-os társfinanszírozási arány csak akkor alkalmazandó, ha a pénzügyi táblázatokat a 2021. július 1-jén kezdődő és 2022. június 30-án végződő számviteli évre vonatkozó utolsó időközi kifizetési kérelem benyújtása előtt – a 135. cikk (2) bekezdésével összhangban – megküldik a Bizottságnak.

A 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazásából eredő összes kiegészítő kifizetés összege nem haladhatja meg az 5 milliárd EUR-t 2022-ben, és az 1 milliárd EUR-t 2023-ban.

A Bizottság a második albekezdésben említett megküldés előtt az érintett prioritási tengelyekre alkalmazandó társfinanszírozási arány alkalmazásával teljesíti az időközi kifizetéseket. A 135. cikk (5) bekezdésétől eltérve, a Bizottság a 2021–2022-es számviteli évre vonatkozó valamennyi utolsó időközi kifizetési kérelem kézhezvételét követően fizeti ki a 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazásából eredő kiegészítő összegeket, szükség esetén arányosan a harmadik albekezdésben meghatározott felső összeghatárok betartása érdekében.

A 139. cikk (7) bekezdésétől eltérve, a 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazásából eredő fennmaradó összegeket, amelyeket – a harmadik albekezdésben meghatározott felső összeghatárok betartása érdekében – az elszámolások elfogadását követően nem lehet kifizetni, 2024-ben vagy később kell kifizetni.”

2. A 65. cikk (10) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„A (9) bekezdéstől eltérve, az Oroszországi Föderáció által elkövetett katonai agresszió eredményezte migrációs kihívásokat kezelő műveletek kiadásai 2022. február 24-től számolhatók el.”

3. A 98. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az Oroszországi Föderáció által elkövetett katonai agresszió eredményezte migrációs kihívásokat kezelő műveletek vagy az ERFA-ból, vagy az ESZA-ból finanszírozhatók a másik alapra alkalmazandó szabályok alapján.

Ilyen esetekben az említett műveleteket az említett másik alap célzott prioritási tengelye alatt kell programozni, amely hozzájárul annak megfelelő beruházási prioritásaihoz.

Amennyiben a második albekezdésben említett célzott prioritási tengely szerinti műveletek esetében a résztvevőkre vonatkozó adatokat jelenteni kell, az említett adatoknak megalapozott becsléseken kell alapulniuk, és a támogatott személyek teljes számára és a 18 év alatti gyermekek számára kell korlátozódniuk.

E bekezdés nem alkalmazandó az európai területi együttműködési célkitűzés alá tartozó programokra."

2. cikk

A 223/2014/EU rendelet módosítása

A 223/2014/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A 9. cikk (4) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az első és a második albekezdés valamely, az Oroszországi Föderáció által elkövetett katonai agresszió eredményezte migrációs kihívásokat kezelő operatív program elemeinek módosítása céljából is alkalmazandó."

2. A 20. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1b) Az (1) bekezdéstől eltérve, 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazható a 2021. július 1-jén kezdődő és 2022. június 30-án végződő számviteli év során benyújtott kifizetési kérelmekben bejelentett kiadásokra.

A 9. cikk (1), (2) és (3) bekezdésétől eltérve, a 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazásához nem szükséges a program módosítását jóváhagyó bizottsági határozat. A tagállam megküldi a Bizottságnak az operatív programok I. mellékletben meghatározott mintáinak 5.1. alszakaszában említett felülvizsgált pénzügyi táblázatokat. A 100 %-os társfinanszírozási arány csak akkor alkalmazandó, ha a pénzügyi táblázatokat a 2021. július 1-jén kezdődő és 2022. június 30-án végződő számviteli évre vonatkozó utolsó időközi kifizetési kérelem benyújtása előtt a 45. cikk (2) bekezdésével összhangban megküldik a Bizottságnak."

3. A 22. cikk (4) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az első albekezdéstől eltérve, az Oroszországi Föderáció által elkövetett katonai agresszió eredményezte migrációs kihívásokat kezelő műveletek kiadásai 2022. február 24-től számolhatók el."

3. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2022. április 6-án.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	C. BEAUNE